

معماری همساز با اقلیم در ساختار پردیس‌های ایرانی با رویکرد پایداری

حسن اصانلو^۱، مهرگان ابشوری^۲

^۱ دکترای معماری و شهرسازی، استادیار و عضو هیئت‌علمی دانشگاه جامع گرمسار و ریاست دانشکده معماری و شهرسازی سوره

^۲ فارغ‌التحصیل مهندسی معماری دانشگاه سوره-دانشجوی ارشد مهندسی معماری دانشگاه سوره

چکیده

معماری همساز با اقلیم و دانستن چگونگی مطابقت ساختمان با اقلیم خاص آن منطقه، از مباحث مهم معماری و یکی از اصول طراحی پایدار می‌باشد که به‌عنوان چالش اساسی و مهم در دوره معاصر در جهان مطرح شده است. در واقع طراحی همساز و هماهنگ با اقلیم، روشی است برای کاهش هزینه‌های انرژی و همچنین شناخت عوامل اقلیمی مؤثر بر ساختمان و کنترل آن در طراحی، در راستای تحقق این هدف توجه و رجوع به راهکارهای بومی در معماری گذشته هر منطقه بسیار کارساز خواهد بود. معماری ایرانی آن‌چنان طراحی شده که با اکوسیستم محیط در انطباق باشد و در این میان پردیس یا باغ ایرانی با بهره‌گیری از محیط و بستر شکل‌گیری خود دارای شاخص‌ها و ویژگی‌های فراوان در جهت پایداری و ماندگاری می‌باشد، همچنین به نظر می‌رسد پردیس ایرانی در ذهن همه ایرانیان همیشه زنده و پابرجاست و شهرسازان و معماران ایرانی هرگز آن‌ها را فراموش نکرده و در طرح‌های خود از آن بهره گرفته‌اند، مگر این که کالبد طرح این اجازه را به آنان نداده باشد. تعامل سازنده انسان در مواجهه با طبیعت در طراحی پردیس ایرانی، چرایی و چگونگی اقلیمی این پدیده را به اثبات رسانده، در تقابل با آن عدم تعامل معماری امروز با محیط و ناهماهنگی با طبیعت که منجر به تغییرات اقلیمی منفی شده است مطرح می‌شود، مقایسه این دو می‌تواند جهت دستیابی به راهکارهای کارآمد و به حداقل رساندن استفاده از منابع انرژی و عدم تصرف در حقوق آیندگان رهنمون باشد. در این تحقیق کوشش شده با بررسی معماری همساز با اقلیم در طراحی پردیس‌های ایرانی و با استفاده از روش استدلال عینی، راهکارهای کاربردی جهت استفاده آتی در طراحی معماری، باهدف پایداری و اهمیت محیط‌زیست و با توجه به جنبه‌های جدید استفاده از این پردیس‌ها در طراحی مانند باغ‌ها یا بام‌های سبز و حیاط‌های شفاف‌بخش، ارائه و بررسی شود کدام‌یک از مؤلفه‌های پردیس ایرانی در رویکرد بازآفرینی می‌تواند نقش الگو را داشته باشد.

واژه‌های کلیدی: معماری، اقلیم، همساز با اقلیم، طراحی پایدار، پردیس‌های ایرانی.

مطالعات هنر و فرهنگ

دوره ۳، شماره ۳، پاییز ۱۳۹۷، صفحات ۱۲-۲۹